

Unit v/ Nina Karlstrøm

Dato: 15. mars 2020

Innspill fra UiO til rapport om Rettighets- og lisensspørsmål ved åpen publisering

Viser til brev fra Unit 10.02.2020, hvor det inviteres til innspillsrunde om videre arbeid med åpen tilgang til vitenskapelige publikasjoner og datasett. Invitasjonen har sin bakgrunn i rapporten «Rettighets- og lisensspørsmål ved åpen publisering», som er skrevet på oppdrag fra Unit av førsteamanuensis Torger Kielland ved det juridiske fakultetet, Universitetet i Bergen. Det bes konkret om innspill på "hvordan aktører og myndigheter bør arbeide videre for å nå målet om åpen tilgang."

UiO vil i denne omgang kun gi innspill til rapporten. Invitasjonen er omfattende og favner bredt, og henger derfor ikke helt sammen med Kielland-rapporten som kun tar for seg forfatteres rettigheter og åpen publisering. Fristen for innspill er dessuten for knapp til at UiO skal kunne behandle et så stort tema på en grundig og forsvarlig måte.

UiO vil gjerne delta i diskusjon om videre arbeid for å nå målet om åpen tilgang, men da på bakgrunn av en mer konkret bestilling fra Unit, der det også kommer tydeligere frem hvordan innspillene skal brukes videre.

Innspill til rapporten

Generelt mener vi rapporten er gjennomgående god og er i stor grad i tråd med UiOs politikk for immaterielle rettigheter: Det er kun gjennom avtale med de ansatte eller pålegg at UiO kan betinge seg bruksrettigheter eller styre arkivering eller publisering. Det vil være i tråd med institusjonens tidligere utredninger at det vil betinge en lovendring av uhl § 1-5 å gjøre et pålegg om bruk av lisens allment. Dette gjelder spesielt pålegg om bruk av CC-BY-lisensen, som gir vide tillatelser til bearbeidelser utover det som er tillat av åvl. § 5 andre ledd.

I lys av konklusjonene i rapporten mener UiO det er behov for tydelige avklaringer og eventuelt endringer i hvilke krav som stilles av Forskningsrådet i forbindelse med Plan S.

Konklusjonen i rapporten vil også kunne få konsekvenser for forlagsforhandlingene, og hvilke lisenser som bør brukes/omfattes av avtalene.

Rapporten og debatten i etterkant viser at dette er et krevende og komplisert felt, med mange ulike tolkninger og meninger, og at implikasjonene og konsekvensene kan variere fra fagfelt til fagfelt. Det er derfor et tydelige behov for at det utarbeides klare retningslinjer og veiledninger om konsekvenser av bruk av ulike lisenser.

Postadr.: Boks 1072 Blindern, 0316 Oslo

Epost: postmottak@uio.no

www.uio.no

Med hilsen

Arne Benjaminsen
Universitetsdirektør

Hanne Graver Møvig
Bibliotekdirektør